

શબ્દસમૂહ
જોડણી

સમાસ

ગુજરાતી વ્યાકરણ અને લેખન કૌશલ્ય

હિમ્મત ભાલોડિયા

સાહિત્ય

અલંકાર
છંદ

પદ લેખન

કહેવતો

લેખન

અરબ

ડૉ. હિમ્મત ભાલોડિયા અત્યારે હાલ સરકારી વિનયન કૉલેજ, સેક્ટર-૧૫, ગાંધીનગર ખાતે ગુજરાતી વિષયના અધ્યાપક તરીકે ફરજ બજાવે છે. તેઓ ૨૦૦૧માં રીજિયોનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ એજ્યુકેશન (એન. સી. ઇ. આર. ટી.) ભોપાલ (મ. પ્ર.) ખાતે શરૂમાં કાયમી અધ્યાપક તરીકે જોડાયા. ત્યાર પછી જી. પી. એસ. સી. (G. E. S.) વર્ગ-૨ની પરીક્ષા પાસ કરી. ૨૦૦૩થી સરકારી વિનયન અને વાણિજ્ય કૉલેજ, આહવા-ડાંગ ખાતે તેમજ ૨૦૦૮થી ૨૦૧૨ સુધી સરકારી વિનયન અને વાણિજ્ય કૉલેજ, કડોલી (હિમ્મતનગર) ખાતે અધ્યાપક તરીકે ફરજ બજાવી. એમણે બી. એ. પ્રથમ વર્ગ, એમ. એ. પ્રથમ વર્ગ, એમ. ફિલ. પ્રથમ વર્ગ અને બી. એડ્.માં પ્રથમ વર્ગ મેળવ્યો છે. યુ. જી. સી. દ્વારા નેટ-જે. આર. એફ.ની પરીક્ષા પાસ કરી ભાષા-સાહિત્ય ભવન, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ ખાતે 'રીસર્ચ ફેલો' તરીકે કામગીરી કરી. ૨૦૦૭માં એમણે પીએચ. ડી.ની પદવી પ્રાપ્ત કરી. અત્યારે તેઓ 'નોલેજ કોન્સોર્ટિયમ ઓફ ગુજરાત'(કેસીજી), ઉચ્ચ શિક્ષણ વિભાગ, ગાંધીનગર દ્વારા સંચાલિત 'કેસીજી ઇ-જર્નલનાં કો-ઓર્ડિનેટર અને ચીફ એડિટર તરીકે સેવા આપી રહ્યાં છે. એમના 'ગુજરાતી વિવેચનના કેટલાક સમ્પ્રત્યયો', 'રાવજી પટેલની વાર્તા-સર્જકતા', 'ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો' તેમજ 'ગુજરાતી નેટ/જીસેટ' નામે ચાર પુસ્તકો પ્રકાશિત થયા છે. હાલ બે પુસ્તકો પ્રેસમાં છે. એમના કેટલાક સંશોધન-વિવેચનને લગતા લેખો પણ પ્રતિષ્ઠિત સામયિકોમાં પ્રગટ થયા છે. આમ, તેઓ એક અધ્યાપક તરીકે ખૂબ મહેનતુ અને પ્રભાવશાળી વ્યક્તિત્વ ધરાવે છે.

- પ્રા. અમૃત ચૌધરી

ISBN : 978-93-83174-07-2

9 789383 174072

પ્રણવ પ્રકાશન અમદાવાદ
email : pranavbooksworld@gmail.com

₹ 120

GUJARATI VYAKARAN ANE LEKHAN KAUSHALYA

Written by Himmat Bhalodiya
Pranav Prakashan, Ahmedabad

2013

ISBN : 978-93-83174-07-2

© હિમત ભાલોડિયા.

આવૃત્તિ : ૨૦૧૩

મૂલ્ય રૂ. ૧૨૦/-

પ્રકાશક

પ્રણવ પ્રકાશન

૩૦, બીજે માળ, કૃષ્ણ કોમ્પ્લેક્સ, જૂનું મોડલ સિનેમા,

ગાંધી રોડ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૧

ફોન : ૦૭૯-૨૨૧૬૭૨૦૦, મો. ૯૮૨૫૦૫૭૯૦૫

E-mai : pranavbooksworld@gmail.com

ટાઈપસેટિંગ : ધ્રુવ ગ્રાફિક્સ (તુલસી), અમદાવાદ

મુદ્રણ : યુનિક ઓફસેટ, અમદાવાદ

અનુક્રમ

૧	જોડણી અને તેના નિયમો	૭
૨	સન્ધિ છોડો અને જોડો	૧૫
૩	સમાનાર્થી શબ્દો	૨૧
૪	અનેકાર્થી શબ્દો	૨૭
૫	વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો	૩૦
૬	શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ	૩૯
૭	સમાસ અને તેના પ્રકારો	૫૪
૮	રૂઢિપ્રયોગો અને તેના અર્થ	૬૧
૯	કહેવતો અને તેના અર્થ	૭૫
૧૦	ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દભંડોળ	૮૪
૧૧	વિરામચિહ્નો	૮૭
૧૨	અલંકાર	૯૫
૧૩	છંદ	૧૦૫
૧૪	અરજી લેખન	૧૧૮
૧૫	પત્ર લેખન	૧૩૬
૧૬	અહેવાલ લેખન	૧૪૪
૧૭	વિચાર વિસ્તાર	૧૫૨

સાહિત્ય મંથન

હિમ્મત ભાલોડિયા

ISBN 978-93-5108-901-8

9 789351 089018

₹ 170-00

પાર્શ્વ પબ્લિકેશન : અમદાવાદ

Sahitya Manthan
(Criticism)
by
Dr. Himmat Bhalodiya

ISBN : 978-93-5108-901-8

© હિમ્મત ભાલોડિયા

પ્રકાશક
હિમ્મત ભાલોડિયા
એ/૧૦૨, દેવનંદન સુમિત,
સરગાસણ, ગાંધીનગર

વિતરક
બાબુભાઈ એચ. શાહ
પાર્શ્વ પબ્લિકેશન
૧૦૨, નંદન કોમ્પ્લેક્ષ, મીઠાખળી, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૬.

●
પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૮
પ્રત : ૫૦૦
₹ ૧૭૦-૦૦

●
લેસર ટાઈપ સેટિંગ
ગુરૂ પ્રિન્ટપેક
સર્વોદય કોમર્શિયલ સેન્ટર, રીલીફ રોડ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.

●
મુદ્રક
શ્રી સ્વામિનારાયણ મુદ્રણ મંદિર
૧૨, શાયોના એસ્ટેટ, દૂધેશ્વર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૪.

ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગરની આર્થિક સહાયથી પ્રકાશિત

અનુક્રમ

	૫
૧. 'પ્રેમાક્ષર'	૧૭
૨. 'અમૃતા' : અસ્તિત્વની આંતરખોજ	૨૧
૩. 'અરવલ્લી'નો વનપ્રદેશ, વનચેતના અને વનવાસીઓ	૨૮
૪. 'રાગ-પરાગ'ની કવિતા	૪૧
૫. 'મહોરાં' - અસ્તિત્વની ઊંડી ખોજ	૪૬
૬. રમેશ પારેખના ગીતો	૫૧
૭. પન્નાલાલ પટેલની જાનપદી નવલકથાઓ	૫૮
૮. 'પૂર્ણસત્ય' તથા 'અમારો બાપ અને અમે' આત્મકથાઓમાં સામ્ય-વૈષમ્ય	૬૮
૯. કાવ્યાસ્વાદનું ઉત્તમ ઉદાહરણ એટલે 'ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ'	૭૬
૧૦. વિવેચનનો વ્યાપાર - 'વાચનવ્યાપાર'	૮૦
૧૧. સુંદરમૂનું પ્રત્યક્ષ વિવેચન	૧૦૮
૧૨. ઉમાશંકર જોશીનું પ્રત્યક્ષ વિવેચન	૧૧૮
૧૩. કવિવર રવીન્દ્રનાથના બાળસ્મૃતિ કાવ્યો	૧૨૪
૧૪. કવિવર રવીન્દ્રનાથ ટાગોરની કલમે સર્જાયેલાં સ્ત્રીપાત્રો	૧૩૨
૧૫. ઐતિહાસિક નવલકથાઓમાં ઇતિહાસનું તથ્ય : કેટલું ઉચિત ? કેટલું અનુચિત ?	૧૩૨

UGC NET-GSET

ગુજરાતી

1439

। લેખક :

મો. ડો. હિમ્મત ભાલોહિયા

યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ-૬.

1439

9 789381 265598

₹ 300/-

NET/GSET GUJARATI

by

Prof. Dr. Himmat Bhalodiya

પ્રકાશક :

શ્રી આનંદમોહન તિવારી

ઉપાધ્યક્ષ

યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

પાટનગર યોજના ભવન, ગુજરાત કોલેજ પાછળ,
એલિસબ્રિજ, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૬.

Website : www.granthnirman.com

E-mail : contact@granthnirman.com

© યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય

પ્રથમ આવૃત્તિ : ૨૦૧૩

નકલ : ૧૧૦૦

કિંમત : ₹. ૩૦૦/-

ISBN No. 978-93-81265-59-8

"Published by the University Book Production Board, Gujarat State; under the Centrally Sponsored Scheme of Production of Books and Literature in Regional Languages at the University Level of the Government of India in the Ministry of Education and Social Welfare (Department of Culture); New Delhi."

મુદ્રક :

મુદ્રેશ પુરોહિત

સૂર્યા ઑફસેટ, આંબલી ગામ, સેટેલાઈટ-બોપલ રોડ,

અમદાવાદ-૩૮૦૦૫૮ ફોન : (૦૨૭૧૭) ૨૩૦૧૧૨

E-mail : suryapress@gmail.com

GujaratiGranth.p65

યુ.જી.સી. આયોજિત નેટ/જીસેટ

ગુજરાતી

૧૪૩૯

: લેખક તથા સંપાદક :

પ્રો. ડૉ. હિમ્મત ભાલોડિયા

(એમ.એ., બી.એડ., એમ.ફિલ., પીએચ.ડી., નેટ-જેઆરએફ)

આસી. પ્રોફેસર, ગુજરાતી વિભાગ,

સરકારી વિનયન કોલેજ, ગાંધીનગર.

યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ-૬